Sygn. akt VIII Gz 375/16

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Patrycja Baranowska (spr.)

Sędziowie: SO Natalia Pawłowska- Grzelczak

SR del. Anna Górnik

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2017 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Towarzystwa Handlu Zagranicznego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko (...) CENTRALA (...).S. S. sp.j. w C.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 6 lipca 2016 roku w przedmiocie kosztów postępowania zabezpieczającego, sygn. akt V GNc 1080/15

postanawia:

I. oddalić zażalenie,

II. zasądzić od pozwanej na rzecz powódki kwotę 150,00 zł (stu pięćdziesięciu złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

SSO Natalia Pawłowska- Grzelczak SSO Patrycja Baranowska SSR del. Anna Górnik

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 lipca 2016 roku Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim Wydział V Gospodarczy w sprawie o sygn. akt V GNc 1080/15 z powództwa (...) Towarzystwa Handlu Zagranicznego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. przeciwko (...) CENTRALA (...).S. S. sp.j. w C. po rozpoznaniu wniosku powódki o przyznanie kosztów postępowania zabezpieczającego zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 997,51 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego oraz kwotę 600,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu zabezpieczającym.

Sąd ustalił, że powódka złożyła wniosek o przyznanie kosztów postępowania zabezpieczającego wraz z kosztami zastępstwa prawnego w postępowaniu zabezpieczającym w sprawie V GNc 1080/15. Sąd wskazał, że w dniu 23 lipca 2015 roku w sprawie V GNc 1080/15 wydany został nakaz zapłaty, którym nakazano pozwanej, aby zapłaciła na rzecz powódki kwotę 43.949,10 zł wraz z odsetkami ustawowymi oraz kosztami procesu.

Na podstawie nakazu powódka wniosek do komornika o wszczęcie postępowania zabezpieczającego. Postanowieniem z dnia 14 października 2015 roku komornik ustalił koszty postępowania zabezpieczającego na kwotę 997,51 zł.

Przystępując do rozważań Sąd powołał się na art. 745 §1 k.p.c..

Sąd ustalił, że nakaz zapłaty wydany w sprawie V GNc 1080/15 uprawomocnił się z dniem 5 maja 2016 roku. Uznał, że pozwana przegrała niniejszą sprawę w całości, zaś wytoczenie powództwa oraz wszczęcie postępowania zabezpieczającego za uzasadnione.

Jako podstawę prawną orzeczenia Sąd powołał art. 770 k.p.c., oraz §6 pkt 5 w zw. z §10 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 197, poz. 1378 ze zm.).

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła pozwana.

Pozwana zaskarżyła postanowienie w całości i wniosła o jego uchylenie oraz obciążenie powódki kosztami postępowania.

Pozwana podniosła, że Sąd wydając postanowienie nie zapoznał się ze stanowiskiem pozwanej. Nie dając możliwości ustosunkowania się pozwanej do wniosku, pozbawił stronę pozwaną możliwości czynnego udziału w sprawie. Poza tym za błędne żaląca się uznała stanowisko Sądu, że fakt, iż pozwana nie kwestionowała istnienia zobowiązania oraz nie posiadała środków na skuteczne złożenie sprzeciwu, automatycznie oznacza, iż wszczęcie postępowania zabezpieczającego było uzasadnione.

Żaląca się podała, że Sąd powinien był zastosować art. 730^1k.p.c. Strona wnioskująca była zobowiązana do uprawdopodobnienia interesu prawnego do przeprowadzenia postępowania zabezpieczającego. Powódka nie uczyniła tego i ograniczyła się do stwierdzenia, iż to postępowanie jest konieczne i uzasadnione. Pozwana podniosła natomiast, że nigdy nie kwestionowała istnienia zobowiązania i uznała je przy pierwszej czynności. Nigdy nie było przesłanek do wszczęcia postępowania zabezpieczającego. Działalność pozwanej nie dała powodów aby stwierdzić, że czyniła cokolwiek ze swoim majątkiem w celu zmniejszenia możliwości zaspokojenia wierzycieli. Podczas postępowania zabezpieczającego wykazano, że majątek pozwanej wielokrotnie przekraczał zobowiązanie wobec powódki. Pozwana wskazała na podpisanie ugody, co spowodowało prawie całkowitą spłatę zobowiązania. Zdaniem pozwanej postępowanie zabezpieczające nie było ani konieczne, ani uzasadnione.

Pozwana wyraziła swoje stanowisko, że w sytuacji, w której pozwana podtrzymała swój wniosek o przyznanie kosztów postępowania zabezpieczającego, Sąd powinien był poinformować o tym pozwaną i umożliwić jej czynny udział w sprawie. To zaniedbanie spowodowało, że pozwana nie mogła składać zastrzeżeń do wniosku.

Poza tym nastąpiło uzasadnione domniemanie, że skoro została podpisana ugoda i następuje wywiązywanie się z tej ugody, to powód nie będzie dochodził roszczeń w kwestii kosztów postępowania zabezpieczającego.

Pozwana przyznała, że powódka nie otrzymała należności w terminie, jednak zgodnie z haromonogramem spłat otrzymuje należność w ratach.

Powódka złożyła odpowiedź na zażalenie, w której wniosła o oddalenie zażalenia w całości i zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej okazało się nieuzasadnione.

Z materiału zebranego w niniejszej sprawie wynika, że w dniu 23 lipca 2015 roku Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim wydał przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Na podstawie wymienionego nakazu powódka wszczęła postępowanie zabezpieczające.

Wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i doręczenie tego nakazu powódce uprawniało ją do wystąpienia do komornika z wnioskiem o wszczęcie postępowania zabezpieczającego. Zgodnie bowiem z treścią art. 492 §1 zd.1 k.p.c. nakaz zapłaty z chwilą wydania stanowi tytuł zabezpieczenia, wykonalny bez nadawania klauzuli wykonalności.

W wyniku przeprowadzonego postępowania zabezpieczającego, postanowieniem z dnia 14 października 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Świeciu P. P. w sprawie Km 1309/15 ustalił koszty postępowania o wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu na kwotę 997,51 zł. W przedmiotowym postępowaniu powódkę reprezentował radca prawny M. S..

Zgodnie z treścią art. 745 §1 k.p.c. o kosztach postępowania zabezpieczającego sąd rozstrzyga w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, a o kosztach postępowania zabezpieczającego później powstałych rozstrzyga na wniosek strony sąd, który udzielił zabezpieczenia.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 5 kwietnia 2013 roku (III CZP 12/13) przedstawił wywód, iż zasadą jest, że o kosztach postępowania zabezpieczającego rozstrzyga sąd w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, a o kosztach postępowania zabezpieczającego powstałych później rozstrzyga na wniosek strony sąd, który udzielił zabezpieczenia (art. 745 §1 k.p.c.). Wskazał, iż przyjmuje się, że art. 745 k.p.c. dotyczy wszystkich kosztów, które mogą powstać w postępowaniu zabezpieczającym, a zatem kosztów sądowych, kosztów wykonania zabezpieczenia, kosztów związanych z działaniem pełnomocnika i kosztów związanych z działaniem strony. Koszty te stanowią część składową wszystkich kosztów postępowania, w którym wydano tytuł zabezpieczający. Sąd Najwyższy uzasadnił, iż w judykaturze jednolicie przyjmuje się, że orzekanie o kosztach postępowania zabezpieczającego w przedmiocie wykonania nakazu zapłaty, będącego tytułem zabezpieczenia, następuje na zasadach określonych w art. 770 k.p.c. w zw. z art. 743 k.p.c.. Nie budzi również wątpliwości, że komornik w sposób wiążący ustala koszty wykonania zabezpieczenia, natomiast wysokość pozostałych kosztów ustala sąd i rozstrzyga o wszystkich kosztach w postanowieniu kończącym postępowanie w sprawie, w której udzielono zabezpieczenia, zgodnie z zasadami odpowiedzialności za wynik postępowania określonymi w art. 98 i n. k.p.c. w zw. z art. 13 §2 k.p.c.(uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2005 r., III CZP 22/05, OSNIC 2006/3/47, z dnia 22 września 1995 r., III CZP 17/95, OSNC 1995 nr 12poz.179, z dnia 14 listopada 2012 r. III CZP 70/12, Biul. SN 2012/11, wyroki z dnia 26 stycznia 2001 r., II CKN 366/2000 Prawo Bankowe 2001/4, z dnia 9 maja 2002 r., II CKN 639/00 niepubl., postanowienia z dnia 8 listopada 2006 r., III CZP 69/00 Biul. SN 2006/11, z dnia 15 kwietnia 2011 r., III CZP 13/11 Biul. SN 2011/5). W dalszej części uzasadnienia Sąd Najwyższy wskazał, że pod pojęciem „koszty wykonania zabezpieczenia" należy rozumieć wyłącznie koszty należne organowi egzekucyjnemu (opłaty i wydatki). Przemawia za tym przede wszystkim, w odróżnieniu od postępowania egzekucyjnego, pomocniczy charakter postępowania zabezpieczającego i również pomocnicza rola komornika, który jedynie realizuje decyzje zapadłe w postępowaniu zabezpieczającym. Przepis art. 770 k.p.c. przyznaje komornikowi uprawnienie do ustalenia kosztów takiego postępowania, którego prowadzenie do niego należy, i w którym sprawuje funkcję głównego organu. W postępowaniu zabezpieczającym przepis ten ma jedynie odpowiednie zastosowanie poprzez art. 743 k.p.c.. Ponadto przemawia za tym treść art. 745 §1 k.p.c. stanowiącego, że o kosztach postępowania zabezpieczającego rozstrzyga sąd, co oznacza wyłączną kompetencję sądu w zakresie ustalenia wysokości kosztów postępowania w kontekście zasady kosztów niezbędnych i celowych oraz w zakresie ustalenia zasad odpowiedzialności za wynik postępowania. Nie może budzić wątpliwości, że sąd jest związany postanowieniem komornika co do wysokości kosztów ustalonych na zasadzie art. 770 k.p.c..

Wskazać należy, że bezsporne jest, iż postanowienie ustalające koszty postępowania zabezpieczającego jest prawomocne, wobec braku zaskarżenia przez zobowiązaną tego postanowienia skargą na czynności komornika.

Skarżąca w zażaleniu wskazała, iż uznaje postanowienie Sądu Rejonowego za błędne, gdyż Sąd nie doręczył jej wniosku strony o przyznanie kosztów, uniemożliwiając zajęcie w tej kwestii stanowiska. Poza tym żaląca się podnosiła brak rozważania przez Sąd przesłanek z art. 730^1 k.p.c.. Wskazywała również, że strony zawarły ugodę i należność wobec powódki spłacana jest w ratach.

Żaden z tych argumentów nie przemawia jednak za oddaleniem wniosku o przyznanie powódce poniesionych już kosztów postępowania zabezpieczającego.

Jak wskazano powyżej Sąd związany jest prawomocnym postanowieniem komornika dotyczącym kosztów wykonania zabezpieczenia. Odnosząc się zaś do kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu zabezpieczającym, jako że koszty te nie wchodzą w skład „kosztów wykonania zabezpieczenia", o wysokości tych kosztów decyduje Sąd.

Sąd Rejonowy prawidłowo, kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, obciążył pozwaną obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego. Jednocześnie ustalona postanowieniem wysokość kosztów znajdowała oparcie w powołanych w uzasadnieniu przepisach i była prawidłowa.

W ramach rozpatrywania niniejszego zażalenia brak było uzasadnionych podstaw, aby Sąd na wniosek skarżącej zwarty w zażaleniu dokonał weryfikacji prawidłowości decyzji komornika podejmowanych w postępowaniu egzekucyjnym. Celowi temu służą inne instrumenty prawne. Poza tym nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym stał się orzeczeniem prawomocnym. To zaś uzasadnia uznanie pozwanej spółki za stronę przegrywającą niniejszy spór. Zawarcie przez strony ugody po uprawomocnieniu się nakazu zapłaty oraz dokonanie, bez potrzeby wszczynania postępowania egzekucyjnego, zapłaty należności stwierdzonych nakazem nie powoduje uznania, że koszty postępowania zabezpieczającego nie są powódce należne. Podkreślić bowiem trzeba, że koszty te zostały już poniesione przez powódkę, zaś strony w ugodzie nie uregulowały kwestii rezygnacji powódki z dochodzenia należnych jej kosztów wykonania zabezpieczenia, a przynajmniej pozwana nie wykazała, że powódka w ugodzie zrzekła się dochodzenia tych kosztów.

Za nieuzasadnione uznać należało również stanowisko pozwanej, że Sąd wydając postanowienie winien był badać przesłanki z art. 730^1 k.p.c..

Poza tym Sąd rozpoznający zażalenie nie stwierdził żadnych uchybień proceduralnych w działaniu Sądu Rejonowego, które mogłyby doprowadzić do pozbawienia pozwanej możliwości obrony.

Uznać więc należało, że zaskarżone postanowienie było prawidłowe, w związku z czym zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c..

Oddalenie zażalenia uzasadnia uznanie pozwanej za stronę przegrywającą postępowanie zażaleniowe. W związku z tym jest ona zobowiązana do zwrotu powódce kosztów postępowania. Koszty te obejmują wynagrodzenie reprezentującego powódkę radcy prawnego. Wysokość tych kosztów uzasadnia §12 ust.2 pkt 1 oraz §6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r. poz.490).

SSO Natalia Pawłowska- Grzelczak SSO Patrycja Baranowska SSR del. Anna Górnik

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...),

4. (...)